

han havde faaet Lejlighed til at blive bekendt med disse Forarbejder. Jeg mener, at der fra Tingets Side er Grund til at takke den højtærede Minister, fordi han netop har benyttet de Forarbejder, som kun var i deres Vorden, har arbejdet videre paa dem og er kommet til et Resultat, som jeg ligesom de ærede foregaaende Talere maa betegne som overordentlig heldigt.

Naar man ikke kom videre med det Forslag, som har været her 3 Gange tidligere, saa var det vistnok ikke alene af de Grunde, jeg her har nævnt, men jeg har Indtryk af, at vi, der havde med det at gøre, var ligesom overvældede af det, vi fandt, det var for meget, og der kom ogsaa ude omkring fra stærke Anker derimod, mange Henvendelser til os fra Folk, der beklagede sig. I en af disse Henvendelser blev det sagt, jeg synes med fuld Ret, at det foreliggende Lovforslag gjorde Indgreb i Aktionærernes Ret til Selvstyre, „giver en ganske falsk Trykkestøelse, ligesom det indeholder en Række Paabud, der skader Erhvervslivet, og som kunde give Anledning til, at man søgte at omgaa Lovens“. Jeg tror, at disse Klager var berettigede, men dermed vil jeg slet ikke have sagt noget nedsættende om det Arbejde, der forelaa, og som var et Kommissionsarbejde. Kommissionsarbejder kan jo være fortræffelige, og jeg finder, at det Kommissionsarbejde, her er Tale om, var et udmærket Arbejde, men jeg betragter det som en Fejl, at tidligere Ministre har taget sig det lidt for let og ikke har gjort noget ved det. For Kommissionsarbejder har deres Berettigelse, men jeg mener rigtig nok mere som grundlæggende for det Arbejde, som skal gøres i Ministeriet, som navnlig skal forberede Sagerne saaledes, at Tingene kommer noget lettere til dem. Jeg har Indtryk af, at ved dette Kommissionsarbejde, der var fortræffeligt som grundlæggende, har de juridiske Medlemmer faaet Overtaget over de læge. Der sad ikke mindre end 2 juridiske Professorer foruden nogle andre Jurister i Kommissionen; og det Arbejde, de gjorde, har været saa fint, at de læge Medlemmer har maattet bøje sig i dyb Beundring for, hvad disse ledende Jurister har udrettet; de gik med, og saa fik vi, som sagt, et fortræffeligt Arbejde, men neppe egnet til at opfylde det praktiske Livs Krav. Nu faar vi her noget forelagt, som jeg med de ærede Talere, der har været fremme, vil kalde for udmærket, og som utvivlsomt vil kunne virke overensstemmende med det Formaal, et saadant Lovforslag skal have. Jeg skal ganske særlig udtale min Glæde over dets Kortfattedhed.

Det er ikke, fordi de, jeg tror 106 Paragraffer er blevet til 68, for det er ikke nok med en Kniv at skære ca. 40 Paragraffer bort, men det kommer an paa den Maade, hvorpaa det er gjort, og jeg synes, at den her er særdeles god. Navnlige glæder jeg mig over, at denne saa mærkværdige og rent konstruerede konstituerende Generalforsamling, som Kommissionen havde faaet ind, er faldet bort. Det var dog en Urimelighed, efter at Aktieselskabets Dannelse i Aarenes Løb har udviklet sig til at undgaa disse konstituerende Generalforsamlinger, saa at komme med et Lovbud og sige: Nu skal I vende tilbage til det, der var Skik og Brug for mere end en Menneskealder siden. Da kom man som bekendt sammen; naar man vilde lave et Aktieselskab, saa holdt man en konstituerende Generalforsamling, hvor Paragrafferne Punkt for Punkt blev gaaet igennem af en Forsamling paa 200—300 Mennesker eller flere og vedtaget. Det tog en uendelig Tid og bevirkede, at Folk, der nok vilde støtte Selskabet, og som havde tegnet sig, meget let kunde springe af, fordi de kunde sige, at der forelaa en anden Basis for deres Tiltræden. Det betyder sikkert meget, at man nu med Sans for praktiske Realiteter har strøget dette. — Der er ogsaa andre gode Ting: Straffebestemmelser, navnlig saa strenge, som Kommissionen havde foreslaaet dem, er vistnok overflødige, idet vi senere har set, at vore Domstole meget godt kan ramme Folk, der overtræder de Bestemmelser, vi nu her vil give. De var næsten skrevne med Blod i Kommissionsforslaget, kan jeg godt sige. Naar man tænker sig, at der var sat Bøder til 20,000 Kr. eller Fængsel eller, naar det gik særlig højt, begge Dele! Det er man kommet bort fra, og jeg tror heller neppe, det er Straffene, der skal bringe os ind i bedre Forhold. Det er den Offentlighed, der nu vil blive bragt ind i Aktieselskabets Forhold, som skal gøre Tingene mere tiltalende, end de før har været.

Skulde jeg omtale et lille Punkt, som tiltaler mig mindre, og som jeg kunde omtale nu, da jeg har udtalt saa megen Glæde over saa meget andet, skulde det være disse fire korte Paragraffer, der erstatter 11 lange Paragraffer om Bestyrelsen. Der mener jeg nok, det bør overvejes, om det er helt rigtigt, naar man lovgiver for Selskaber af saa forskellig Størrelse som dem, der her er Tale om, at fastslaa, at Bestyrelsen skal bestaa af Tilsynsraad og Direktion. Jeg skal gøre opmærksom paa, at der her vistnok er indløbet en lille Fejl, idet man i § 31 siger, at der skal være